

דיין פרס ושות' עשויים להתמייס בקרוב עם פנחס לבון ושאר הוותיקים, אחרי שכל צד הגיע למסקנה שאין יכול להתגבר על הצד השני. לבון, שכושר-מלחמתו מוגבל בגלל מצבו הבריאותי, השלים עם העובדה שאינו יכול לדכא סופית את נערי-החצר של ביג'ו, בעוד שאלה נאלצו להסיק, אחרי ניהול מערכת התעמולה בהסתדרות, כי עמדתו של לבון חזקה מדי מכדי שתוכל להתחסל בשלב הנוכחי. עמדתו של דיין נפגע בגלל העובדה שדווקא במקום שם השתתף היא במערכת הבחירות ונישא על כתפי ההמון המאורגן, נחלה מפא"י תבוסה בקלפי.

התפתחות אחרת במפא"י: הידוק הקשרים בין לבון ושרת, המקוה עדיין לחזור לכסא ראש-הממשלה במקרה שדויד בן-גוריון יאלץ בשנים הקרובות להוציא מידי את ההנה.

לא תהיה תוצאה חיובית לפעולות הדיפלומטיות של הממשלה בענין „איגוד טופט“. מדינות המערב אינן נוטות להפעיל לחץ לטובת ישראל, מתוך טענה כי ממשלת ישראל אשמה בעצמה במצב בכך שעשתה מראש פירוטומ גדולה למסע האוניה, ובצורה זו העמידה את עבד אל-נאצר במצב שלא יכול היה לתת למיטען לעבור בתעלה, מבלי להיראות בעיני העולם הערבי כוותרן או כחלש. רוגז זה גרם גם להודעותיו העוקצניות של האמרשילד, שהכחיש כאילו הבטיח לבן-גוריון מעבר חופשי למיטענים ישראלים.

העם

עיטוש בטחוני

„בתוקף סמכותי לפי סעיף 23(ד) לחוק חיקון דיני העונשין (בטחון המדינה) תשי"ז—1957, ובאישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, מצווה הממשלה לאמור: נאומי ראש-הממשלה ומנהל משרד-הבטחון מוכרזים כעניינים סודיים לענין החוק ה"אמור“.

חוק זה, בשינויי נוסח קלים, חוקק הש"בוע בישראל. אחרי שדויד בן-גוריון ושמעון פירסומת דיברו על עלית המליונים, ואחרי ששנוריהם באמריקה הרעישו עולמות על העלייה, תוך השמעת הממשלה שהתירה את העלייה, בא עתה החוק להכריז על העלייה כעל סוד בטחוני שאסור לפרסם את פרטיו, אפילו הורשו עלידי הצנזורה הבטחונית של ישראל. על הביצוע מונה הצנזור הבטחוני. יתכן כי אין דרך אחרת לבלום את פיהם של ראשי המדינה. אולם לבדיחה העגומה יש לפחות שתי מסקנות חמורות ביותר: מדינת ישראל הודיעה עתה למעשה כי העלייה היא ענין בטחוני — ובזאת איש-

בור: סך-הכל היצוא הישראלי. כי פירסום זה הוא קנה-מידה היחיד, לפיו ש"כט האורח הישראלי את מצבה הכלכלי של מדינתו, עליו מצביעים שרי-הממשלה בגאווה כעל „התקדמות לקראת עצמאות כלכלית“. בשנת הבחירות שמע האורח על בניית כור אטומי, מציאת מים בנגב. אין ספק כי ישמע גם על גידול חדשי עצום בייצוא הישראלי. הוא לא ידע כי יצוא זה הוא נטול כל ערך, וכי יאלץ לשלם סכומי-ענק עבור התענוג המפוקפק לשמוע על הגדלת יצוא זה.

דולאר שחור משחור. כלכלני הממ"שלה גוהגים באורח בכפפות של משי סטא-טיסטי, מרבים להשתמש במושגים מעורפלים כמו „יצוא סמוי“, „ערך מוסף“ ו„ערך מוח" לפי. הם מקיים כי האורח יתבלבל מול מושגים אלה, לא יוכל לחזור מבעד למשך העשן. אולם העובדות הפשוטות הן מדהי-מות, מעידות על ערכו האפסי של חלק מן היצוא הישראלי.

דוגמה מאלפת: לפי סיכומים מהימנים מסתבר, כי יצוא משי מלאכותי עולה למדינה סכומי-ענק, בעוד שכדאותו מוטלת בספק. כי משרד-האוצר נאלץ לשלם 6,300 ל"י עבור כל דולאר-יצוא משי מלאכותי. המגווח בכל הפרשה: באותו סכום יכולה הממשלה לקבל בשוק השחור כ-2.5 דולאר. אילו קנתה הממשלה את דולאר-היצוא ממ"שי מלאכותי בשוק השחור, היתה חוסכת בכך 3,800 ל"י על כל דולאר. אולם הממ"שלה מעדיפה לשלם נאלץ של 6,300 ל"י לדולאר, לפרסם כי חל גידול בייצוא הישראלי, תחת לגלות ברבים כי כל קשר בין מספרי היצוא הישראלי ובין המציאות הוא מקרי בהחלט.

כל מי שיתמוגג השנה מן המספרים על גידול היצוא הישראלי, חייב לזכור פרט קטן: את הגרעון מכסה משרד האוצר עלידי אינן פלציה או עלידי הוצאת כספים אלו מכיסו המדולדל של משלה-המסים הישראלי. בשני המקרים יתנקם הדבר ביצוא הריאלי של ישראל.

מנגנון

הלירה הסודית

„אירע נס“, כתבו עתוני-הערב בתחילת חודש מאי. „יוסף אמיר, סגן החשב הכללי במשרד-האוצר, איפשר תשלום משכורת ל-פקידי הממשלה ב"ב לחודש, לא ב"ב ל"חודש, כפי שהיה נהוג עד עתה.“ הנס של אמיר היה פרוזאי ביותר, הת"בטא בהחלפת שיטת-תשלום המשכורות. במ"קום לשלם את המשכורות בכסף מזומן, נתן בידי פקידי המחאות-סילוקין, אותן יכלו לפדות בבנק-הדואר בכל עת. חישובו המוצ"דק של אמיר: הפקידים לא יוציאו את כל הכסף מן הבנק בבת-אחת, יעשו זאת לשיעורין. על ידי כך רצתה הממשלה לל"כוד שני דובים בפלצור אחד:

● לשלם את המשכורות במשך כל החודש, תחת לעשות זאת ביום אחד.

● להקטין את התמרמרות הפקידים על פיגורים בתשלום המשכורות, דבר הגראה לה חשוב למדי בשנת-הבחירות.

היחידים שהכירו מנסיונם את טעם הנס החדש היו היבואנים הגדולים, ספקיה הרא"שים של הממשלה. מזה חמש שנים משלמת להם הממשלה עבור שירותיהם בהמחאות-סילוקין, מוכנה לקבל המחאות אלו תמורת המיסים השונים שהם חייבים לה. בין הי"בואנים הגדולים, הפכו המחאות-סילוקין לכסף העובר לסוחר.

אולם שר"ב מצע-הפרסומת של אמיר עלה בהפסדה של הממשלה. כי הפירסום הרחב, שנתנו עתוני-הערב לכל הבציה הפעוטה, עורר את השאלה שלא זכתה כלל לטיפול ציבורי קודם לכן: מדוע מעדיפה הממשלה להשתמש בשיטה זו, בה הוציאה כבר כ-60 מיליון ל"י נוספות, אינה מעונינת בהדפסת שטרי-כסף רגילים? הסיבות הברורות:

● שיטת תשלום זו אינה נתונה לפיקוח הכנסת או בנק ישראל. שר-האוצר יכול להוציא המחאות-סילוקין בכל כמות העולה על דעתו. קשה להניח כי מישוהו יסרב לקבל המחאות אלו, בעיקר כיון שערכן אי"נו נופל מערך הכסף.

● בצורה זו יכול משרד האוצר לעקוף את פעולות בנק ישראל, אשר רק הוא רשאי להדפיס שטרות נוספים, והמנגנון לכל הגדלה מלאכותית של מחזור-המטבע.

● יצירת סוג כסף זה מאפשרת לממש"לה לסטות מהחלטות הכנסת, לקנות מצרכים ושירותים מעל לתחומי הכסף המוקצב לה לפי התקציבים הרשמיים.

כך עוקפת הממשלה את שארית החוקים

„בתוקף סמכותה לפי סעיף 23(ד) לפי חוקי דיני העונשין (בטחון המדינה), מצווה בזה הממשלה: „ענייני העלייה מוכרזים כעניינים סודיים...“

בתעלה. גם האמרשילד טוען כי הפירסומת המתגרה של ישראל בעניין זה הפרה את המצב הקודם.

מושבר חרף מאיים על תעשיית הטכסטיל הישראלית. נסיונם של בעלי-הון אירופיים לפתוח שני בתי-חרושת ענקיים לטכסטיל ביי"ראל, עלול להביא את יצרני הטכסטיל המקומיים לצעדים קיצוניים, כדי להניא את הממשלה מלתמוך בהשקעת הון זו. טענתם של היצרנים המקומיים: השוק הישראלי הרווה מכריח אותם לצמצם את העבודה בבתי-החרושת הקיימים, בעוד שבחוץ לארץ אין הענות מספקת לתוצרת המקומית. הקמת שני בתי-החרושתו החדשים, בעלי תפוקה הקרובה למחצית התפוקה הקיימת, תביא לקפאון כללי של הענף.

מטרה ציבורית צפויה מביב העלאת השאלה „מיהו ספרדי?“. בעקבות סכסוכים פנימיים במוסדות העדה הספרדית בירושלים, עלול הרב הראשי הספרדי יצחק נטים להופיע בעצמו בבית-המשפט כדי לחוות דעה על השאלה „מיהו ספרדי?“. לקבוע עלידי כך מי רשאי ליהנות מהשתתפות במוסדות הצדקה של העדה.

צפה להתפוצצות בתנועת הצמחונים והטבעונים. נסיון של חוגי מפא"י בתנועה, בראשות ח"כ ישראל גורי, להשתלט על הוועד המרכזי של התנועה, תביא לתסיסה פנימית בין הסניפים המרכזיים. צעירי התנועה, המתנג"דים להשתלטות זו בכל תוקף, עשויים לפצלה מבפנים.

חברת סיגריות האמריקאית „קנט“, המייצרת סיגריות בעלות פילטר מסוג מיוחד, עומדת לפתוח בארץ בית-חרושת שייצר סיגריות מסוג זה, עבור השוק האירופאי.

המשק

כפפות של משי מלאכותי

כל חבר קופת-חולים מכיר את החוק הי"רפואי הפשוט: שימוש מרובה בפנצילין מחליש את כוחה של התרופה. חוק זה קיים גם בתחום כלכלת המדינה. במשך שנים הרבתה הממשלה להציף את האורח בסט"טיסטיקות ומסכרים מדומים. גרמה לכך ש"איבד את הענין בהם. זה הוא, ללא ספק, מצב אידיאלי לממשלה, המשתדלת להסתות את פעולותיה הכלכליות מן הציבור. אולם ישנו מספר אחד המענין את הצי"